

PERSDOSSIER

ART NOUVEAU

UITZONDERLIJKE OBJECTEN MET EEN VERHAAL

ART NOUVEAU.

Uitzonderlijke objecten met een verhaal.

Ter gelegenheid van 'Art Nouveau Brussels 2023' stelt de Koning Boudewijnstichting van 7 juni 2023 t.e.m. 7 januari 2024 art-nouveaumeesterwerken uit haar collectie tentoon in het BELvue museum te Brussel. Het art-nouveaajaar vormt de aanleiding om deze sleutelperiode uit het Belgisch erfgoed in de kijker te plaatsen.

Naast topwerken uit de art nouveau, kunt u er heel verscheiden gebruiksvoorwerpen bewonderen, vormgegeven in de kenmerkende art-nouveaustijl. Achter elk van deze objecten schuilt een bijzonder verhaal of een interessante anekdote. Ontdek deze uitzonderlijke objecten en hun verhalen in de gratis tentoonstelling 'ART NOUVEAU. Uitzonderlijke objecten met een verhaal.'

Dankzij de vrijgevigheid van mecenasen kon de Koning Boudewijnstichting de voorbije jaren verschillende belangrijke stukken verwerven uit de art-nouveauperiode, waaronder werk van Victor Horta, Philippe Wolfers, Henry van de Velde, Paul Hankar, George Morren en Gustave Serrurier-Bovy. Unieke exemplaren, kunstenaarsjuwelen, meubelen, sculpturen, keramiek, tekeningen, boekbanden, enz. ...een enorme variëteit aan stukken, waarvan meerdere ons zijn overgeleverd dankzij de erfgenamen of leerlingen van deze kunstenaars.

TERUG IN DE TIJD

De tentoongestelde werken, die gewoonlijk te zien zijn in verschillende Belgische openbare collecties, worden uitzonderlijk samengebracht in het BELvue museum. Het project kadert binnen het art-nouveaujaar, waaraan verschillende Brusselse musea en instellingen deelnemen.

Brussel speelde een belangrijke rol bij het ontstaan en de verspreiding van de art nouveau. In 2023 viert en eert ze een heel jaar lang deze kunststijl die een absoluut hoogtepunt kende in België met 'Art Nouveau Brussels 2023'.

Commissaris van de tentoonstelling en art nouveau expert Prof. dr. Werner Adriaenssens neemt ons mee op ontdekkingsstocht langsheen een 40-tal iconische werken en kenmerkende gebruiksvoorwerpen uit de art nouveau. Hij introduceert ons in deze bijzondere kunststroming, waarin creativiteit, vakmanschap, natuur, een bewogen en sierlijke lijnenspel en het Gesamtkunstwerk centraal staan.

De verhalen van romanschrijver en historicus Marc Meganck brengen ons terug in de tijd en lichten een tip van de sluier van deze bijzondere objecten.

Een tentoonstelling met werk van de

PROTAGONISTEN VAN DE ART NOUVEAU

- **Victor Horta** – architect
Gent, 1861 - Brussel, 1947
- **Paul Hankar** – architect en decorateur
Frameries, 1859 - Brussel, 1901
- **Philippe Wolfers** – juweelontwerper, goudsmid, beeldhouwer
Brussel, 1858 - Brussel, 1929
- **Henry van de Velde** – architect en decorateur
Antwerpen, - Oberägeri [Zwitserland], 1957

Victor Horta

Portret van Sophie Willstätter, echtgenote Philippe Wolfers

- **Gustave Serrurier-Bovy** – architect en decorateur
Luik, 1858 - Luik, 1910
- **George Morren** – schilder en juwelenontwerper
Ekeren, 1868 - Brussel, 1941
- **Charles Samuel** – beeldhouwer en medailleontwerper
Brussel, 1862 - Cannes, 1938
- **Égide Rombaux** – beeldhouwer en medailleur
Schaarbeek, 1865 - Ukkel, 1942
- **Armand Rassenfosse** – tekenaar, schilder en graveur
Luik, 1862 - Luik, 1934
- **François Hoosemans** – juwelenontwerper en goudsmid
Brussel, 1857 - Brussel, 1941

EMBLEMATISCHE STUKKEN UIT DE ART NOUVEAU PERIODE

Hanger 'Medusa' van Philippe Wolfers

Het halssnoer 'Medusa', ontworpen in 1898, wordt internationaal aanzien als een icoon van de art-nouveajuweelkunst. Ze behoort tot de 'exemplaires uniques' van Wolfers: unieke, artistieke en hoogstaande creaties die hij nauwlettend inschreef in een register. 'Medusa' wordt niet alleen beschouwd als het belangrijkste symbolistische juweel dat Philippe Wolfers ontwierp, het is ook zijn meest opmerkelijke stuk. Het gelaat van 'Medusa' sneed hij in ivoor.

Hanger 'Medusa' - Philippe Wolfers

Halssnoer 'Libel' van Philippe Wolfers

Een absoluut topwerk van Philippe Wolfers, in email, goud, diamant, opaal en Mexicaanse opaal. Ook een 'exemplaire unique' van Wolfers.

Halssnoer 'Libellule' - Philippe Wolfers

Sierkam 'Vogels en Iris' van Philippe Wolfers

Wolfers maakte in totaal 9 sierkammen. Vogels en Iris is de enige bekende sierkam die nog volledig is. Het draagt het merkteken van de Exemplaires Uniques en wordt bewaard in zijn originele schrijn, wat van dit juweel een bijzonder museumstuk maakt. Rond 1900 waren sierkammen reeds zeldzaam en bijzonder exclusief. Vandaag zijn sierkammen en haarornamenten in het algemeen een zo goed als verdwenen genre bij juweliers. Ook de Belgische musea bezitten quasi geen dergelijke juwelen.

Sierkam 'Oiseaux et Iris' - Philippe Wolfers

Ring – Henry van de Velde

Ring van Henry van de Velde

Juwelen van Henry van de Velde zijn bijzonder zeldzaam. Dit is de enige ring die met zekerheid aan deze veelzijdige kunstenaar kan worden toegeschreven. Hij werd vervaardigd uit geel en rood goud, platina, parels en diamanten.

Nymfenlamp – François Hoosemans & Egide Rombaux

Nymfenlamp van François Hoosemans en Egide Rombaux

Dit stuk wordt internationaal beschouwd als een absoluut hoogtepunt van de Belgische art nouveau. Het is daarnaast één van de weinige overgebleven getuigenissen van de Belgische deelname aan de wereldtentoonstelling in Parijs in 1900. De gereputeerde juwelier François Hoosemans mocht daar België vertegenwoordigen in de sectie edelsmeedkunst. Voor deze speciale gelegenheid werkte Hoosmans samen met beeldhouwer Egide Rombaux. Samen maakten ze enkele kandelaars en elektrische lampen in ivoor en zilver. De ivoeren sculptuur is van de hand van Egide Rombaux; de montuur in zilverwerk van François Hoosemans.

Piëdestal – Victor Horta

Piëdestal van Victor Horta

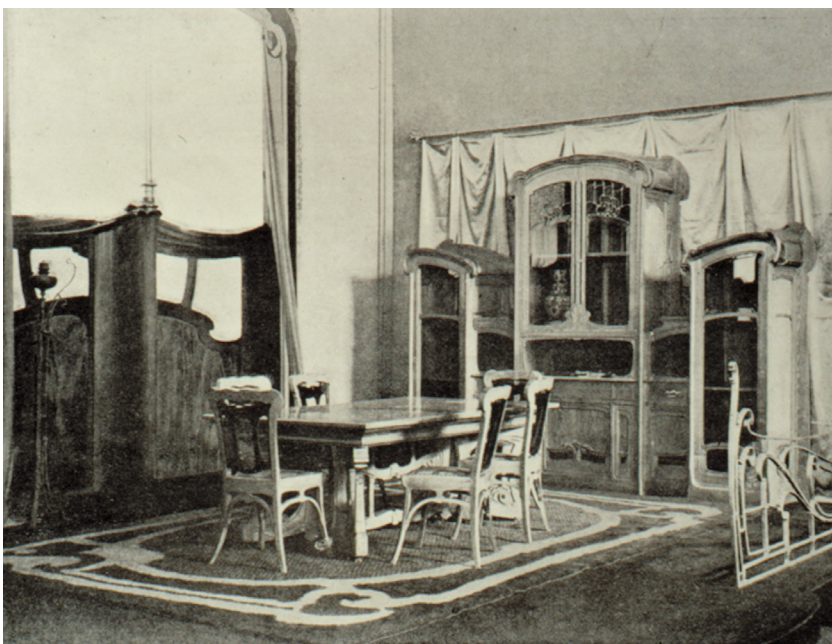
Deze art-nouveaupiëdestal met driehoet werd rond 1905-1906 ontworpen door art-nouveaearchitect Victor Horta, voor de wintertuin van zijn huis (het huidige Hortamuseum). Voor het tablet koos hij een blok gefossiliseerd hout. Dit materiaal symboliseert de functie van de wintertuin, die de link vormt tussen de woning en de tuin.

Eetkamerensemble en bureauensemble van Victor Horta

Deze meubelen ontwierp Victor Horta voor de Eerste Internationale tentoonstelling voor Decoratieve Kunsten die in 1902 in Turijn door ging. Ze worden beschouwd als het hoogtepunt van Horta's meubelkunst in art-nouveaustijl. De complementariteit van de kleurenpracht van beide interieurs speelde een belangrijke rol. De internationale pers was vol lof over de door Horta ontworpen interieurs en hij werd dan ook bekroond met het erediploma, de grootste onderscheiding die werd uitgereikt door de internationale jury.

Bureau – Victor Horta

Bureauensemble – Victor Horta

Eetkamerensemble – Victor Horta

Beschaving en Barbarij – Philippe Wolfers

‘Beschaving en Barbarij’ van Philippe Wolfers

Deze documenthouder was een geschenk van de Belgische industriëlen aan Edmond van Eetvelde, commissaris-generaal van de Onafhankelijke Kongostaat. Ze werd hem overhandigd na de Wereldtentoonstelling van Brussel in 1897, waarvoor een koloniale sectie werd ingericht. De documenthouder van Congolees ivoor wordt ondersteund door 2 figuren die de 2 rassen uitbeelden die in de toekomst het Belgische stuk van de ‘Afrikaanse koraalstranden’ zouden delen. De kunstenaar beeldde de 2 rassen allegorisch uit. De zwaan staat symbool voor de beschaving; de draak voor de barbarij. Ze strijden om de bescherming van de lelie, het symbool van zuiverheid en licht. Wolfers verbeeldde daarmee de toenmalige visie van de Belgen op het wingewest en op hun beschavende invloed.

Dit kunstwerk is dus gekoppeld aan de koloniale propaganda en getuigt van een tijd waarin de Europese maatschappij en het zogenaamde “blanke ras” als superieur werden beschouwd.

Wolfers wist perfect gebruik te maken van de eigenheid van de materialen. Hij was de enige die volledige slagstanden of stukken ervan gebruikte in een vorm die hun oorsprong duidelijk verraadde.

Tegels uit de collectie Pozzo

Tegels uit de collectie Pozzo

Kenmerkend voor de art-nouveaustroming is dat de stijl niet alleen toegepast werd in de beeldende kunsten en architectuur, maar ook in gebruiksvoorwerpen en decoratieve stukken. Een voorbeeld daarvan zijn de art-nouveautegels en decoratieve panelen uit de collectie Pozzo. Tussen de 9.000 stuks die Roberto Pozzo verzamelde, zitten vele art-nouveaupareltjes van de fabriek Gilliot & Cie, maar ook van Boch Frères, Helman, La Majolique, Manufactures de Céramiques de Hasselt, La Dyle de Wijgmaal en talrijke Waalse fabrieken, waaronder de Faièneries de Nimy. Een echte lust voor het oog.

DE VERHALEN ACHTER DEZE UITZONDERLIJKE OBJECTEN

ART NOUVEAU

Een verhaal van creatieve affiniteiten

Romanschrijver en historicus Marc Meganck brengt ons terug in de tijd en licht een tip van de sluier van deze bijzondere objecten.

Architecten, decorateurs, edelsmeden, juweelontwerpers, tekenaars, schilders, graveurs..., allemaal maakten ze deel uit van een kortstondige beweging waarvan het hoogtepunt samen viel met de overgang van de negentiende naar de twintigste eeuw: de art nouveau. Mannen en vrouwen die elkaar ontmoetten op grote nationale en internationale tentoonstellingen en salons. Buren, collega's, leden van dezelfde kring, hoogleraren aan dezelfde universiteit. Hun drang tot creatie en innovatie bracht hen bij elkaar, ze werden vrienden. Ze trouwden onder elkaar en smeedden onverbreekelijke banden. Creatieve verwantschap als vruchtbare bodem. De verhalen over hun uitzonderlijke objecten zijn als snapshots van het artistieke milieu en de high society van '1900'.

Naar aanleiding van het art nouveau jaar en deze tentoonstelling, brengt de Koning Boudewijnstichting ook een publicatie uit met de geïllustreerde kunstwerken en hun verhalen.

gratis - geïllustreerd - 68 pag.

Te verkrijgen tijdens de expo of via www.kbs-frb.be

ERFGOEDFONDS VAN DE KONING BOUDEWIJNSTICHTING

🏠 www.erfgoed-kbs.be
📷 [@belgianheritage](https://www.instagram.com/belgianheritage)

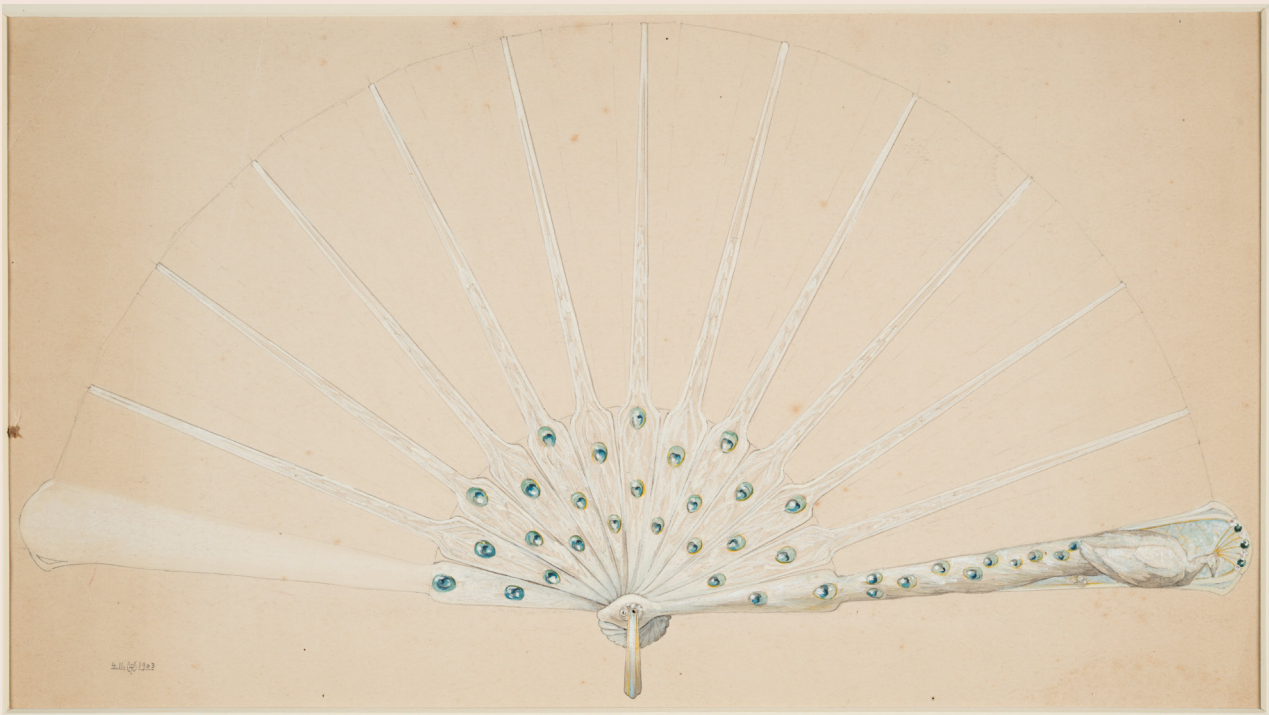
De tentoonstelling 'ART NOUVEAU.

Uitzonderlijke objecten met een verhaal' is een initiatief van het Erfgoedfonds van de Koning Boudewijnstichting. Het programma Erfgoed en Cultuur van de Koning Boudewijnstichting zet zich in voor het behoud van het Belgische erfgoed en moedigt filantropie op het gebied van erfgoed en cultuur aan.

Al meer dan 30 jaar koopt en ontvangt de Stichting emblematische werken en belangrijke documenten die getuigen van de historische, sociale, economische en culturele evolutie van België en, meer in het algemeen, van Europa. Mede dankzij talrijke schenkingen bouwde ze een waardevolle collectie uit, die vandaag bijna 27.000 werken en 26 archieffondsen telt. De collectie is ondergebracht en publiek toegankelijk gemaakt in meer dan 90 musea en openbare instellingen.

Ook mecenasen kunnen bij de Koning Boudewijnstichting terecht om hun filantropische ideeën m.b.t. erfgoed en cultuur te realiseren. Op die manier kwamen al heel uiteenlopende projecten tot stand die betrekking hebben op ons roerend erfgoed, muziek, architectuur, natuur erfgoed, archeologie, geschiedenis, enzovoort.

KONING BOUDEWIJNSTICHTING

De Koning Boudewijnstichting heeft als opdracht bij te dragen tot een betere samenleving in België, in Europa en in de wereld.

De Stichting is in België en Europa een actor van verandering en innovatie in dienst van het algemeen belang en van de maatschappelijke cohesie. Ze zet zich in om een maximale impact te realiseren door de competenties van organisaties en personen te versterken. Ze zet personen en ondernemingen aan tot doeltreffende filantropie.

Integriteit en transparantie, bevorderen van solidariteit, respect voor diversiteit, pluralisme en onafhankelijkheid zijn haar belangrijkste waarden.

Onze visie voor de toekomst? Onze activiteiten in België op alle niveaus verankeren, zowel op lokaal, regionaal als federaal niveau. In Europa de Koning Boudewijnstichting verder op de kaart zetten en internationaal een belangrijke speler worden in grensoverschrijdende filantropie – mede dankzij onze ‘familie’: KBFUS en KBF Canada, en via ons partnerschap met Give2Asia.

De Koning Boudewijnstichting werd opgericht in 1976, toen koning Boudewijn 25 jaar op de troon zat.

BELVUE MUSEUM

Het BELvue is zowel een museum als een centrum voor de democratie. Via een permanente tentoonstelling over België en zijn geschiedenis, tijdelijke tentoonstellingen en workshops rond politiek en economisch burgerschap, justitie, koloniale geschiedenis en samenleven, reikt het BELvue verschillende sleutels aan om de Belgische samenleving van vandaag te begrijpen en te interpreteren.

Elk thema wordt uitgewerkt aan de hand van actuele getuigenissen en vervolgens toegelicht door middel van verschillende historische momenten. Een moderne en originele manier om het België van gisteren en vandaag te begrijpen.

Het BELvue wordt beheerd door de Koning Boudewijnstichting, die als opdracht heeft bij te dragen tot een betere samenleving. De Stichting is in België en Europa een actor van verandering en innovatie in dienst van het algemeen belang en van de maatschappelijke cohesie.

PRAKTISCHE INFO

over 'ART NOUVEAU. Uitzonderlijke objecten met een verhaal'

Foto's in hoge resolutie downloaden:

<https://images.kbs-frb.be/j3ZC3DjLZv>

TENTOONSTELLING

Wanneer

7 juni 2023 tot en met 7 januari 2024

Waar

BELvue museum
Paleizenplein 7
1000 Brussel

Openingsuren

Maandag (alleen groepen met reservatie) • 9:30 tot 17:00 uur

Dinsdag tot vrijdag • 9:30 tot 17:00 uur

Zaterdag en zondag • 11:00 - 19:00 uur

Juli & augustus • 11:00 - 19:00 uur

Korte schoolvakanties & feestdagen • 9:30 - 17:00 uur

Talen

Tentoonstelling in het Nederlands en Frans.
Audiogids ook beschikbaar in het Engels.

GRATIS TOEGANG

Perscontacten

KBS

Thierry Van Noppen

0479 31 85 56

vannoppen.t@kbs-frb.be

BELvue

Charline Franken

02 545 08 02

franken.c@kbs-frb.be

Informatie over de kunstwerken & erfgoed

Astrid Fobelets

02 549 02 96

fobelets.a@kbs-frb.be

www.kbs-frb.be

www.erfgoed-kbs.be

www.belvue.be

